

Uchwała Nr VII/42/2024
Rady Miejskiej w Gniewkowie
z dnia 25 września 2024 roku

w sprawie przekazania informacji do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.¹) oraz art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz.104) uchwala się, co następuje:

§1. Przekazuje się informację do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, właściwego przy sprawach rozpatrywanych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Bydgoszczy, w sprawie zarządzenia nr 7/AT/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. o możliwości naruszenia w Gminie – Urzędzie Miejskim w Gniewkowie dyscypliny finansów publicznych.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Aleksander Pułaczewski

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 721

Uzasadnienie

Działając na podstawie § 71 statutu Gminy, Przewodniczący Rady Miejskiej Przemysław Stefański, zlecił Komisji Rewizyjnej przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, które jest konsekwencją zarządzenia Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy RIO w Bydgoszczy nr 7/AT/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. w reakcji na informację o możliwości naruszenia w Gminie – Urzędzie Miejskim w Gniewkowie, dyscypliny finansów publicznych w zakresie realizacji zadania w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

Komisja Rewizyjna wystąpiła o udzielenie wyjaśnień w podmiotowej sprawie przez Skarbnik gminy panią Wioletę Kucharską oraz przestanie kompletnej dokumentacji związanej z otrzymanym dofinansowaniem w wysokości 3 509 670,23 zł. (promesy wstępnej, kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 3 509 670,23 zł. , umowy z wykonawcą wyłonionym w postępowaniu, protokołu odbioru końcowego zadania, faktury i promesy ostatecznej, dokumentu wpływu środków na konto Urzędu Miejskiego w Gniewkowie, innych dokumentów finansowych związanych z przedmiotowym zadaniem, jeśli takie istniały).

Komisja Rewizyjna wystąpiła również do Radcy Prawnego Urzędu Miejskiego o opinię prawną dotyczącą tej sprawy w oparciu o dostępne dokumenty.

Opierając się na wymienionych wyżej dokumentach oraz opinii prawnej, która jak zaznaczono, jest tylko opinią przedstawiającą analizę problemu i pomocniczym materiałem analitycznym, Komisja doszła do następujących wniosków:

Radni zgłaszając zawiadomienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej powołali się na ustawę z dnia 31 marca 2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 568 ze zmianami), na której bazują m. in. zasady obsługi programu Polski Ład. Wskazali przy tym art. 65 ust. 12 i 13 ustawy, jako miejsce w którym dyscyplina finansów publicznych została naruszona. Punkt 12 mówi o tym, że państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego gromadzą środki Funduszu na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają na wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19 w ramach planu finansowego tego rachunku. W punkcie 13. wskazano również, że Wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu lub zarząd województwa dysponuje środkami oraz opracowuje plan finansowy dla rachunku, o którym mowa w ust. 12.

W toku postępowania wyjaśniającego Komisja ustaliła, że środki nie wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy w ramach budżetu gminy jak mówi ustawa, a tym samym nie spełniono wymogów art. 65 ust 12 i 13 ustawy. Same przepisy ustawy mówiące o szczególnym przeznaczeniu środków w funduszu Polski Ład sugerują, że nie mogą one być przeznaczone na inne cele niż te, na które zostały przyznane. Gmina zatem nie powinna nimi dysponować w ramach bieżącej polityki finansowej, co niestety zaistniało i stanowi zdaniem członków Komisji podstawę do zbadania przez Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, pod kątem naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez Burmistrza Adama Straszyńskiego.

W opinii prawnej możemy przeczytać m. in. „Jeżeli zatem nawet uznać, że pokrycie kredytu w rachunku bieżącym ze środków znajdujących się na rachunku bankowym Gminy a pochodzącym z „Polskiego Ładu” stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych to należałoby wykazać winę. „Ustalenie winy w momencie popełnienia czynu ma podstawowe znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi bowiem warunek tej odpowiedzialności. Wina warunkuje bowiem istnienie samego naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Brak winy prowadzi natomiast do stwierdzenia, iż nie doszło do naruszenia dyscypliny finansów publicznych, a tym samym nie można pociągnąć sprawcy do odpowiedzialności” (BDF1/4900/49/48/12/1338 - Orzeczenie Głównej Komisji Orzekającej). W analizowanej sprawie nie doszło do wydania dyspozycji spłaty kredytu ze środków pochodzących z „Polskiego Ładu” a niejako w momencie wpływu środków na rachunek bankowy zostały one „zabrane” przez bank. Nie można zatem przypisać intencyjnego działania w tym momencie. Analizując jednak same przepisy należałoby uznać, iż środki te powinny być wpłacone nie na rachunek podstawowy a rachunek wyodrębniony, co samo w sobie nie wypełnia znamion żadnego z przepisów regulujących kwestię odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.”

Zdaniem członków Komisji zachodzą przesłanki, że niezastosowanie art. 65 ust 12 i 13 było działaniem, które pozwoliło na dysponowanie środkami niezgodnie z obowiązującym prawem.

W opinii prawnej czytamy również „Zgodnie art. 19 ust. 2 ustawy z 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi osoba, której można przypisać winę w czasie popełnienia naruszenia. Nie można przypisać winy, jeżeli naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku, którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych.”

W opinii członków Komisji niezastosowanie się do art. 65 i ust. 12 i 13 ustawy jest winą o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z 2004 r.

Opinia porusza również kwestię szkody dla budżetu gminy: „Oczywiście można też wskazać, że osoby odpowiedzialne za finanse gminy powinny mieć świadomość konieczności zabezpieczenia środków w wysokości pozwalającej na spłatę kredytu w rachunku bieżącym, nie mniej z drugiej strony podkreślić trzeba, że gmina nie poniosła z tego tytułu żadnej szkody. Kredyt w rachunku bieżącym został „automatycznie spłacony” w terminie, faktura za wykonane i odebrane roboty budowlane została w terminie zapłacona.”

Komisja nie zgadza się z tak postawioną tezą, ponieważ płatność za wykonanie zadania finansowanego przez Polski Ład odbyło się z debetu, który jest oprocentowany, a nie bezpośrednio ze środków z Funduszu, które zabezpieczyły spłatę kredytu w rachunku bieżącym. Tym samym gmina poniosła szkodę finansową.

Dlatego Komisja Rewizyjna rekomenduje przekazanie informacji w formie uchwały do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Aleksander Pułaczewski